

Dönem : 3

Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 214

İstanbul Teknik Üniversitesi Kuruluş kadroları Kanununa ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/208)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 971 / 1237

12 . 2 . 1970

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 9 . 2 . 1970 tarihinde kararlaştırılan, «İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadroları Kanununa ek kanun tasarısı» ile gerekçesi ve eki cetveller ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

Temel Bilimler Fakültesinin kuruluş gerekçesi

Modern teknolojinin başdöndürücü bir hızla ilerlemesini temin eden temel bilgiler, matematik, fizik, kimya ve tabii bilimlerdir. Bâzı teknik üniversitelerde ve yüksek mühendis okullarındaki eğitimde meslekî derslerin önemi hâlâ ön safta gelmekte ise de son yılların dünya çapındaki araştırmaları, bhusus Amerika ile Avrupa teknolojisinin ve mühendislik eğitimlerinin mukayesesi göstermiştir ki, iyi bir mühendisi ve özellikle araştırmaya yönelecek bir teknik elemanı yetiştirmenin en etkili ve geçerli yolu, bunları matematik, fizik, kimya gibi temel derslerde iyi yetiştirmektir. Temel bilgilere sahip bir elemanı, hangi mühendislik dalında olursa olsun, kısa zamanda meslekî bilgilerle donatmak ve yeni gelişmelere intibak ettirmek mümkün olmaktadır.

Diğer taraftan temel bilimlerdeki kurallar değişmemekte, ancak metodlarda gelişme ve yenilikler elde olunmakta; mühendislikte ise, bugün öğretilen metot ve bilgiler, kısa bir zaman sonra eskimekte, teknolojinin yeni buluşlarını sık sık gözden geçirip, ders müfredat ve eğitim metodlarını bunlara göre ayarlamak gerekmektedir.

O halde mühendislik eğitiminde de esas olan temel bilimlerin, Avrupa'nın ve Amerika'nın belli başlı teknik üniversitelerinde olduğu gibi, ayrı bir fakülte altında toplanmasında zaruret vardır. İ. T. Ü. Senatosunda 15 yıla yakın bir zamandanberi konu üzerinde yapılan inceleme ve tartışmalarla zaman zaman Temel Bilimler Fakültesi kurulması için girişilen teşebbüsler sonunda şartların yeterli olmayışı yüzünden Temel Bilimler Fakültesi kuruluşuna gidilememiştir. Maden ve Kimya Fakülteleri de bâzı temel bilimler kürsüleri ihtiva edecek şekilde kurulmuş ise de esas maksadın temini mümkün olamamıştır.

Bugün İ. T. Ü. nin mevcut 6 fakültesine serpiştirilmiş vaziyette 14 profesör, 13 doçent, ve 30 asistan kadrosuyla birlikte 20 kadar da teknisyen kadrolu eleman sadece temel bilimlere giren dersleri okutmaktadırlar. Büyük bir potansiyele sahip bu öğretim kadrosunun en iyi ve en verimli şekilde çalıştırıldıklarını iddia etmek mümkün değildir. Kaldı ki, yaptıkları işin pek büyük kısmını çeşitli fakültelerin talebettikleri, çoğu özel, dersleri okutmaktadır. Bu yüzden sırf temel bilim-

lore ait pek az orijinal çalışmalar yapılabilmekte, bu dallarda lisans, diploma yaptırılmamakta ve bu bilimlerin derinliğine incelenmesine imkân bulunmamaktadır.

Bu gerçekler karşısında İ. T. Ü. içinde bir Temel Bilimler Fakültesi kurulması zaruret halini almış bulunmaktadır.

Bütün fakültelerde mevcut temel bilimler derslerini okutacak bir fakülte kurulunca, iktisat, idare hukuku, devrim tarihi gibi yine bütün fakülteleri ilgilendiren ve fakültelerin uzmanlık kollarına girmiyen derslerin de bu fakülte içinde toplanması üniversite senatosunca faydalı ve lüzumlu görülmüştür.

Ayrıca halen idareten Elektrik Fakültesine bağlı bulunan meteoroloji bölümünün de bu fakülte içinde yer alması gerekli bulunmuştur. Gerçekten, fizik mühendisliği dalına yakın bulunan ve temel bilimlere ilâve olarak yaptığı öğretim 3 uzmanlık kürsüsü içinde toplanabilen meteoroloji bilimlerinin elektrik veya başka bir teknik fakülte içinde bulunması ancak ârzi olarak geçici mahiyette kabul edilebilen bir çözüm tarzıdır.

1956 yılında Başbakanlığın ısrarı ile ve kısa zamanda özel kadrolar ihdas edileceği va'di ile açılıp yönetimi elektrik fakültesine tevdi edilen şubenin, bu durumu ile gelişmesi imkânsızdır. Halen şubede 1 doçent 3 öğretim görevlisi ile asistanlar elektrik kürsülerinin geçici olarak işgaline müsaade ettikleri kadrolardadırlar.

Şubenin Temel Bilimler Fakültesi içinde, kendisine mahsus kadroları ile yer alması âcil ve kaçınılmaz bir zaruret halini almıştır.

Diğer taraftan, yeni fakültenin faaliyete geçtiği günden itibaren yeterli sayıda öğretim kadrosu mevcudolacağından bu fakülte elemanları, şimdiye kadar İ. T. Ü. deki görevlerini daha etkili bir şekilde yapacak, bahusus İ. T. Ü. de 1968 - 1969 yılından itibaren uygulanmasına başlanacak 2 kademeli eğitim için çok daha iyi şekilde organize olabilecektir. Meselâ bugün 3 ayrı fakülteye dağıtılmış durumdaki matematik kürsülerinin bir araya gelmesiyle en yüksek kademelerde de matematik derslerinin okutulması ve ayrıca da ilgili dallarda lisans, diploma ve doktora yaptırılmaları mümkün olacaktır.

Temel bilimler ayrı bir fakülte haline gelince, pek tabii olarak öğrenci de kabul edecek ve İ. T. Ü. nin kabul ettiği yıllık öğrenci kontenjanına da önemli katkıda bulunacaktır.

Fakültenin lisans ve birinci kademe eğitimi ile yetiştireceği elemanların orta öğretim fen dersleri öğretmen ihtiyacı için de faydalı katkılarda bulunacağı düşünülmüştür.

Temel Bilimler Fakültesinin yukarıda söz konusu olan görevlerini yerine getirebilmesi için başlangıçta büyük bir ilâve külfete ihtiyaç hâsıl olmayacaktır.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/208
Karar No. : 25

11 . 3 . 1970

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından komisyonumuza tevdi edilen İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadroları Kanununa ek kanun tasarısı ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının 2 nci maddesinin (a) fıkrasının 3 neu satırında (bölümleri ile ilgili diğer bilim dallarında) ibaresinin, (bölümlerinde ve diğer bilim dallarında) şeklinde değiştirilmesi ve yine aynı fıkranın 4 neu satırında (yüksek lisans) kelimelerinden sonra (veya) kelimesinin eklenmesi uygun mütalâa edilmiştir.

Tasarının 3 neu maddesinde ilâvesi istenilen (2) sayılı cetvelin Temel Bilimler Fakültesi bölümü öğretim üyeleri kısmında 2 nci dereceden 1 aded profesörün 6 ya, 6 nci dereceden 3 aded

doğentin 7 ye çıkarılması, yine öğretim üyeleri yardımcıları kısmında 7, 8, 9 ncu dereceden 10 ar aded asistan kadrolarının 15 ere çıkarılması uygun görülerek yeniden (4) sayılı cetvelin ilâvesi ve ilâve olunan (4) sayılı cetvelde gösterilen kadroların ancak 1970 malî yılında kullanılmamak üzere komisyonumuzca kabulü uygun görülmüştür.

Tasarımın 6 ncı maddesi kanunun tekniği bakımından, (Bu kanun, yayımı tarihini takibeden ay sonunda yürürlüğe girer.) değiştirilmiştir.

Tasarıda 4 ncü maddeden sonra 5 ncı madde olmadığı halde madde numarası 6, 7 olarak sıralanmış olduğundan bu sıra 5, 6 olarak düzeltilmiştir.

Tasarımın diğer maddeleri ve ekli cetveller aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan İstanbul M. Yardımcı	Sözcü Amasya S. Aygün	Kâtip Uşak Â. Turan	Çankırı N. Ç. Yazıcıoğlu
Çorum Kemal Demirer İmzada bulunamadı	Kocaeli S. Yahşi	Konya M. Üstündağ	Nevşehir H. Başer
	Niğde Söz hakkım mahfuzdur N. Kodamanoğlu	Uşak F. Uğrasızoğlu	Trabzon M. Arslantürk

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/208
Karar No. : 57

27 . 6 . 1970

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyurulan (İstanbul Teknik Üniversitesi Kuruluş Kadroları Kanununa ek kanun tasarısı) ve ön havalesi uyarınca Millî Eğitim Komisyonunun tasarısı üzerine düzenlediği rapor, Millî Eğitim ve Maliye bakanlıkları temsilcilerinin de katıldıkları oturumda görüşüldü;

Tasarı, İstanbul Teknik Üniversitesi bünyesinde ve ona bağlı olarak bir Temel Bilimler Fakültesinin kurulmasını öngörmektedir.

Modern teknolojinin dayanağı ve gelişmesinin gücü olan matematik, fizik, kimya ve tabii ilimlerin, temel dersler olarak, bunlara vâkaf elemanları hangi mühendislik dalında olursa olsun kısa zamanda meslekî bilgilerle teçhiz ve yeni gelişmelere intibak ettirmekte çok daha müspet sonuçlar verdiği, bu usulü tatbik etmekte olan diğer ülkelerin teknoloji ve mühendislik eğitimlerinin mukeyyesi ile ortaya çıkmıştır.

Yurdumuzda da mühendislik eğitiminde esas olan temel bilimlerin, diğer ülkelerdeki belli başlı teknik üniversitelerinde olduğu gibi ayrı bir fakülte altında toplanmasında sayısız faydalar vardır. Nitekim, 15 yıla yakın bir zamandan beri konu üzerinde yapılan incelemeler, şartların ancak şimdi bu kuruluşa imkân verdiği sonucunu tevlihetmiştir.

Bugün İstanbul Teknik Üniversitesi'nde mevcut 6 fakültede serpiştirilmiş vaziyette 14 profesör, 13 doçent ve 30 asistan kadrosıyla birlikte 20 kadar da teknisyen kadrolu eleman, sadece temel bilimler ilâhil dersleri okutmaktadırlar. Bu büyük potansiyeli en iyi istifkâmette değerlendirmenin ise yukarıda kısaca arza çalıştığımız şekille bir fakülte kurmak suretiyle mümkün olacağı kanısıyla komisyonumuz, tasarımı tüm olarak kabule şayan ve görüşmelere de Millî Eğitim Komisyonunca yapılan değiştirii esas alarak maddelerin görüşülmesine geçmiş, tasarının 2 ne maddesinin (a) fıkrasının 3 neü satırında (bölümleri ile ilgili diğer bilim dallarında) ibaresini (Bölümlerinde ve diğer bilim dallarında) şeklinde değiştirmek, aynı fıkranın 4 neü satırında (yüksek lisans) ibarelerinden sonra (veya) ibaresi ilâve etmek, tasarının 3 neü maddesinde zikredilen 3 sayılı cetvelle alınacak kadroları da derece ve adedleri kısmen artırmak ve 1970 malî yılında kullanılmalarını teminen de yeni bir (4) sayılı cetvel ilâve etmek,

Bir zühul eseri madde numaralarında meydana gelen hatayı düzeltmek ve yürürlük maddesini de kanun tekniği yönünden yeniden düzenlemek suretiyle söz konusu Komisyonunca yapılan değişiklikler yerinde görülmüş,

Tasarının 1 ne maddesi aynen, 2 ve 3 neü maddeleri Millî Eğitim Komisyonunca yapılan değişiklikle,

4 neü madde ile geçici 1 ne madde, tasarıdaki şekilleriyle aynen, 5 neü madde Millî Eğitim Komisyonunca yapılan değişiklikle, tasarının 7 neü maddesi 6 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Sakarya <i>N. Bayar</i>	Başkan V. Rize <i>E. Y. Akçal</i>	Sözcü Ankara <i>M. K. Yılmaz</i>	Kâtip Erzurum <i>R. Danışman</i>
Afyon K. <i>H. Dinçer</i>	Bolu H. İ. Cop İmzada bulunamadı	Çorum <i>A. Topçubaşı</i>	Edirne M. Harmancioęlu İmzada bulunamadı
Elâzię <i>Ö. F. Sanaç</i>	Eskişehir <i>M. İ. Anđı</i>	İçel <i>H. C. Okyayuz</i>	İstanbul <i>O. C. Fersoy</i>
İzmir <i>M. Akan</i>	Manisa <i>H. Okçu</i>	Maraş <i>A. İmamoğlu</i>	Ordu <i>K. Şensoy</i>
Tokat <i>İ. H. Balcı</i>	Trabzon <i>A. R. Uzuner</i>	Uşak <i>O. Dengiz</i>	Zonguldak S. T. Müftüoęlu İmzada bulunamadı
	Zonguldak <i>K. Nedimoęlu</i>		

Hükümetin teklifi

İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadroları Kanununa ek kanun tasarısı

MADDE 1. — 4936 sayılı Kanununun 2 nci maddesine dayanarak; İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı «Temel Bilimler Fakültesi» açılmıştır.

MADDE 2. — Temel Bilimler Fakültesinin amaç ve görevleri şunlardır :

a) Meteoroloji mühendisliği, matematik mühendisliği ve fizik mühendisliği bölümleriyle ilgili bilim dallarında lisans, yüksek lisans mühendislik ve yüksek mühendislik seviyelerinde öğretim yapmak, bilimsel araştırmalar ve doktora çalışmaları yaptırmak;

b) İ. T. Ü. ye bağlı bütün fakültelerin temel ve genel bilimlere giren derslerini okutmak ve bu derslerle ilgili bütün uygulama çalışmalarını yaptırmaktır.

MADDE 3. — İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 7 . 7 . 1948 tarihli ve 5246 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetveldeki ve bu cetvele çeşitli kanunlarla eklenen kadrolardan İnşaat, Mimarlık, Makina ve Maden fakültelerine ait ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar çıkarılmış ve bunların yerine «Temel Bilimler Fakültesi» ne ait ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.

Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni

İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadroları Kanununa ek kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Temel Bilimler Fakültesinin amaç ve görevleri şunlardır :

a) Meteoroloji mühendisliği, matematik mühendisliği ve fizik mühendisliği bölümlerinde ve diğer bilim dallarında lisans, yüksek lisans veya mühendislik ve yüksek mühendislik seviyelerinde öğretim yapmak, bilimsel araştırmalar ve doktora çalışmaları yaptırmak;

b) İ. T. Ü. ye bağlı bütün fakültelerin temel ve genel bilimlere giren derslerini okutmak ve bu derslerle ilgili bütün uygulama çalışmalarını yaptırmaktır.

MADDE 3. — İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 7 . 7 . 1948 tarihli ve 5246 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetveldeki ve bu cetvele çeşitli kanunlarla eklenen kadrolardan İnşaat, Mimarlık, Makina ve Maden fakültelerine ait ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar çıkarılmış ve bunların yerine «Temel Bilimler Fakültesi» ne ait ilişik (2) ve (4) sayılı cetveller eklenmiştir.

(4) sayılı cetvelde yazılı kadrolar 1970 mali yılında kullanılamaz.

Bütçe Plân Komisyonunun metni

İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadroları Kanununa ek kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millî Eğitim Komisyonunun 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millî Eğitim Komisyonunun 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

MADDE 4. — İlişik (3) sayılı cetvelde gösterilen ek görev tazminat kadrosu, İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 7.7.1948 tarihli ve 5246 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvele eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — (1) sayılı cetvelle kadroları kaldırılan İnşaat, Mimarlık, Makina ve Maden fakültelerinde görevli öğretim üye ve yardımcılarından aylıkları, kadro ve unvanları değişmiyenlerle; Devrim Tarihi ve T. C. Rejimi dersini okutmaya memur, Meteoroloji Şubesi öğretim görevlileri ve öğretim yardımcıları, Maden Hukuku dersi öğretim görevlisi olarak görevli bulunanların (kazanılmış hakları saklı kalmak kaydıyla) yeniden tayinlerine lüzum olmadan bunlar (2) sayılı cetveldeki kadrolara geçerler ve aylıklarını bu kadrolardan almaya devam ederler.

Bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelle kadroları kaldırılan öğretim üye ve yardımcılarına; bu kanuna bağlı (2) sayılı cetvelle alınan yeni kadrolara geçinceye kadar, kaldırılan kadroları üzerinden almakta oldukları aylıklarının ödenmesine devam olunur.

MADDE 6. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilme metni)

MADDE 4. — Tasarının 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihini takibeden ay sonunda yürürlüğe girer.

(Bütçe Plân Komisyonunun metni)

MADDE 4. — Tasarının 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millî Eğitim Komisyonunun 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

MADDE 7. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilme metni)

MADDE 6. — Tasarının 7 nci maddesi 6 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe Plân Komisyonunun metni)

MADDE 6. — Tasarının 7 nci maddesi 6 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

9 . 2 . 1970

Başbakan
S. Demirel
Devlet Bakanı
R. Sezgin
Devlet Bakanı
H. Atabeyli
Devlet Bakanı
T. Bilgin
Adalet Bakanı
Y. Z. Önder
Millî Savunma Bakanı
A. Topaloğlu
İçişleri Bakanı
H. Menteseoğlu
Dışişleri Bakanı
İ. S. Çağlayangil

Maliye Bakanı
M. Erez
Millî Eğitim Bakanı
O. Oğuz
Bayındırlık Bakanı
T. Gülez
Ticaret Bakanı
G. Titrek
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
V. Â. Özkan
Güm ve Tekel Bakanı
A. İ. Birincioglu
Tarım Bakanı
İ. Ertem
Ulaştırma Bakanı
N. Mentese

Çalışma Bakanı
S. Öztürk
Sanayi Bakanı
S. Kılıç
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. O. Avcı
Turizm ve Tanıtma Bakanı
N. Cevheri
İmar ve İskân Bakanı
H. Nakiboğlu
Köy İşleri Bakanı
T. Kapanlı
Orman Bakanı
H. Özalp
Gençlik ve Spor Bakanı
İ. Sezgin

(3) SAYILI CETVEL

Görevin adı	Sayı	Ücret
Dekan	1	210

(Millî Eğitim Komisyonunca ilâve olunan cetvel)

(4) SAYILI CETVEL

Temel Bilimler Fakültesi

a) Öğretim üyeleri

D.	Görevin adı	Sayı	Ücret
2	Profesör	5	1 750
6	Doçent	4	950

b) Öğretim üye yardımcıları

7	Asistan	5	800
8	»	5	700
9	»	5	600

(Bütçe Plân Komisyonunun metnine bağlı
cetveller

CETVELLER

Tasarıya bağlı (1) sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

Tasarıya bağlı (2) sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

Tasarıya bağlı (3) sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonu raporuna bağlı (4) sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

